

SUNDHEDSMINISTERIET

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 22-03-2021
Enhed: SUNDJUR
Sagsbeh.: DEPAYA
Sagsnr.: 2102507
Dok. nr.: 1527415

Folketingets Sundhedsudvalg

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 1. februar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 735 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 735:

”Mener ministeren, at det er et rimeligt, at Respirationscenter Vest afviser at oplære respirationshjælpere, der er engelsktalende, både når man ved, at der mangler respirationsmedhjælpere, og at der hverken fra arbejdsgivere eller borgere med hjælpebehov har været kritik af deres arbejde, men også fordi der rent faktisk kan være engelsktalende borgere, der kan have brug for respirationshjælp?”

Svar:

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har ministeriet bedt om bidrag fra Danske Regioner.

Danske Regioner har oplyst følgende:

”Til besvarelsen kan det oplyses, at behandling af kronisk respirationsinsufficiens i eget hjem er en højt specialiseret sygehusfunktion, som varetages af respirationscentre i henhold til Sundhedsstyrelsens til enhver tid gældende specialevejledning i anæstesiologi.

Behandling af kronisk respirationsinsufficiens er en lægeforbeholdt virksomhed, som kan delegeres til en medhjælp jf. Sundhedsstyrelsens vejledning om brug af medhjælp. Uanset respirationshjælpernes ansættelsesforhold, er det de ansvarlige læger på respirationscentre, der har det sundhedsfaglige ansvar for respiratorbehandling i eget hjem. Det vil sige, at hjælperen udfører den lægeordnede behandling på konkret delegation fra den ansvarlige læge på respirationscentret.

Respirationscentret har pligt til at udvælge, instruere og føre tilsyn med respirationshjælperne. I den forbindelse har de ansvarlige læger på respirationscentre et ansvar for at sikre, at de personer, som udfører respirationsbehandling i hjemmet, har de kvalifikationer, der er nødvendige for at udføre opgaven, og er i stand til at følge den skriftlige instruks, som lægen på respirationscenteret har udarbejdet.

Krav om danske sprogkunderskaber

Uddannelse af hjælpere på respirationscentre sker på baggrund af et uddannelsesprogram bestående af teoretisk undervisning samt sidemandsoplæring ved den konkrete patient. Alt undervisningsmateriale er på dansk, ligesom den teoretiske undervisning også foregår på dansk.

Styrelsen for Patientsikkerhed anbefaler ligeledes, at man bl.a. sikrer sig, at medarbejderne har tilstrækkelige sprogfærdigheder og kommunikationsevner i forhold til opgavevaretagelsen.

Til behandling af patienter med respiratorisk overvågning i eget hjem, er det et krav, at hjælperne skal kunne læse og tale dansk, idet det er vigtigt, at man som hjælper forstår den behandling, som man får uddelegeret. Det betyder, at hjælperne skal beherske fagsproget, herunder forstå konkrete sundhedsfaglige termer. I den konkrete behandlingssituation er det essentielt, at hjælperen til enhver tid kan kommunikere udfordringer i behandlingen til respirationscenteret.

Uddannelsen til hjælper indbefatter et omfattende skriftligt undervisningsmateriale, som kun forefindes på dansk. Læger og sygeplejersker underviser og sidemandsoplærer ligeledes på dansk. Desuden er alle instrukser og patientens personlige behandlingsplaner på dansk. Disse forhold gør sig også gældende for andre sygehusfunktioner.

Et nyt krav om engelsksprogede materialer og mulighed for oplæring vil være resourcekrævende. Dette skal vejes op imod behovet for engelsksprogede materialer. Ligeledes vil et nyt krav om engelsksprogede materialer og oplæring stille krav til, at hjælperne taler engelsk på et passende højt niveau til, at behandlingen kan varetages fuldt forsvarligt.

Respirationscenter Vest oplyser,

- at centret har varetaget opgaven siden 1990 og behandler årligt ca. 400 borgere med respiratorisk betinget overvågning i eget hjem i hhv. Region Midtjylland, Nordjylland og Syddanmark. Der er ca. 2.400 hjælpere tilknyttede disse ordninger
- at centret ikke tidligere er blevet bedt om at undervise hjælpere i engelsk.
- at centret ikke oplever, at der aktuelt ikke kan rekrutteres hjælperhold til borgere med behov for respiratorisk betinget overvågning i eget hjem

Der kan desuden henvises til

- [Afgørelse](#) fra Ligebehandlingsnævnet, hvor regionen får medhold i en sag, hvor en region havde tillagt en læges sprogkundskaber betydning ved bedømmelsen af, om regionen ville ansætte lægen.
- [Regler](#) om autorisation samt Styrelsen for Patientsikkerheds, hvor der er krav om sproglige kommunikative kompetencer i dansk”.

Styrelsen for Patientsikkerhed har oplyst følgende:

”Indledningsvist kan Styrelsen for Patientsikkerhed bekræfte, at der stilles sprogkrav i forbindelse med autorisationsprocessen af sundhedspersoner, der er statsborgere i og/eller uddannet i lande uden for EU/EØS.

Sprogkravene i forbindelse med autorisationsprocessen af sundhedspersoner, der er statsborgere i og/eller uddannet i lande uden for EU/EØS følger af:

- § 2, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 478 af 10. maj 2013 om autorisation af visse sundhedspersoner, der er statsborgere i og/eller uddannet i lande

uden for EU/EØS, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1129 af 26. august 2016 og bekendtgørelse nr. 218 af 27. februar 2019.

- § 2, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1372 af 9. december 2010 om autorisation af læger, der er statsborgere i og/eller uddannet i lande uden for EU/EØS, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1128 af 26. august 2016 og bekendtgørelse nr. 216 af 27. februar 2019.
- § 2, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 97 af 09. februar 2011 om autorisation af tandlæger, der er statsborgere i og/eller uddannet i lande uden for EU/EØS, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1130 af 26. august 2016 og bekendtgørelse nr. 217 af 27. februar 2019.

Der er ikke sprogkrav i forbindelse EU- og EØS-statsborgeres autorisationsproces. Det følger dog af § 1, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 49 af 13. januar 2010 om EU- og EØS-statsborgeres adgang til udøvelse af virksomhed som autoriseret sundhedsperson med senere ændringer, at en person der meddeles dansk autorisation på baggrund af EU/EØS-reglerne, skal "have sproglig færdighed til at udøve virksomheden med den i autorisationslovens § 17 forudsatte omhu og samvittighedsfuldhed".

STPS kan hertil tilføje, at det fremgår af autorisationsloven § 22, stk. 4, at styrelsen for Patientsikkerhed fastsætter regler om patientjournalens indhold og andre pligter vedrørende journalføring og i den forbindelse har fastsat, at journalen skal føres på dansk, jf. journalføringsbekendtgørelsens § 9, stk. 1. Det vil sige, at også udenlandsk uddannede sundhedspersoner skal journalføre på dansk.

Der kan ikke dispenseres fra kravet om, at journalen skal føres på dansk".

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Aysu Altuntas